

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/549/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214208884
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214208884.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava IČO: 36 613 843, proti žalovanej U. W., nar. XX. Q. XXXX, bytom XXX XX Z. V. č. XXX, o zaplatenie 2.938,03 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 14C/190/2014-73 zo dňa 30. januára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby bola žalovaná zaviazaná k zaplateniu sumy 2.938,03 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzavrel so žalovanou dňa 18. októbra 2007 zmluvu č. 2611490335, na základe ktorej poskytol pôvodný veriteľ žalovanej úver, pričom žalovaná sa zaviazala splácať predmetný úver. Žalovaná svoj dlh nespĺnila, preto žalobca si v predmetnom konaní uplatňuje neuhradenú úverovú istinu vo výške 2.938,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 2.938,03 eur od 20.11.2013 do zaplatenia. Súd vyhodnotil právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľský, na ktorý je potrebný aplikovať najmä Občiansky zákonník, zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Z predloženej zmluvy nevyplýva, že aká suma a za akým účelom bolo žalovanej poskytnuté. Z obsahu zmluvy je

zrejme len toľko, že žalovaná založila bežný účet ku ktorému banka vydala platobnú kartu s denným limitom 30.000 Sk a v zmysle obchodných podmienok je možné žalovanej poskytnúť službu „povolené prečerpanie“. Žalobca súdu nepredložil zmluvu o prečerpaní, resp. oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania, a teda nepreukázal, že pôvodný veriteľ skutočne poskytol žalovanej povolené prečerpanie na účte. Súd v predmetnom konaní vyzval žalobcu dňa 3.októbra 2014, aby uviedol ako k žalovanej istine dospel, z akých jednotlivých čiastkových nárokov pozostáva žalovaná suma, ako k jednotlivým čiastkovým sumám dospel, koľko, kedy a akou formou žalovaný vykonal jednotlivé úhrady, ako boli ním vykonané platby započítané, na aké čiastkové nároky a prečo. Na výzvy žalobca reagoval tak, že predložil dňa 14.októbra 2014 vyjadrenie spolu s výpisom z účtu žalovanej. Zároveň uviedol, že súčet debetných operácií je vo výške 106.889,39 eur a súčet kreditných operácií je 103.951,36 eur, a teda rozdiel 2.938,03 predstavuje neuhradenú istinu. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd má za to, že žalobca nepreukázal poskytnutie povoleného prečerpania na účte žalovanej. Žalobca by teda mal nárok iba na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd otázku premlčania posúdil podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca sa domáhal plnenia zo zmluvy o bežnom účte pôvodne uzavretej s Tatra bankou, a. s., pričom išlo o zmluvu podľa § 708 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka, resp. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka v časti dohodnutých produktov a služieb. Žalobca odvíjal svoj nárok od dojednania povoleného prečerpania na účte, ktoré bolo v zmluve dojednané ako nastavené plnenie pri splnení kritérií stanovených bankou. Svojím charakterom ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka, pretože poskytnutím povoleného prečerpania banka vlastne poskytuje úver spotrebiteľovi, ktorý sa zaväzuje splácať za určitých podmienok stanovených bankou. Kritériá banky špecifikované v zmluve sú upravené tak, že povolené prečerpanie sa nastaví až po splnení kritérií stanovených bankou. Takéto dojednanie povoleného prečerpania prostriedkov a tým poskytnutie úveru v zmysle § 497 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka je neplatným dojednaním s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka, pretože je neurčité (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.mája 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľoval. V dôsledku zmeny právnej úpravy (novelizácie zákona č. 250/2007 Z. z.) účinné od 1. mája 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane súdu) je povinný prihliadnuť na premlčanie aj vtedy, ak sa spotrebiteľ, t. j. v prejednávanej veci žalovaná, premlčania nedovolá. Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku. Keďže nárok žalobcu má na vydanie bezdôvodného obohatenia v prejednávanej veci svoj základ v spotrebiteľskej zmluve, pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto na jeho úkor bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, a to tak trojročnej, ako aj desaťročnej v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Z predloženého výpisu z účtu žalovanej - platobnej histórie žalovanej súd zistil, že žalovaná poslednú debetnú operáciu vykonala dňa 19.júna 2010 v sume 50 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovi vznikol v predmetnej veci iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby bol rozhodujúci deň, keď sa žalobca skutočne dozvedel, že došlo na jeho úkor k bezdôvodnému obohateniu a kto obohatenie získal. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky odo dňa, keď k nemu došlo. Dvojročná subjektívna premlčacia doba však beží iba v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby. V predmetnej veci došlo k poslednému bezdôvodnému obohateniu zo strany odporkyne dňa 19.júna 2010, kedy poukázala 50 eur, ako poslednú sumu prečerpania z bežného účtu. Trojročná objektívna premlčacia doba tak začala plynúť dňa 20.júna 2010 a uplynula najneskôr dňa 20.júna 2013. Keďže návrh žalobca podal na súd až dňa 30.apríla 2014, uplatnil nárok až po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej doby. Súd vzhľadom na uvedené žalobu v celom rozsahu zamietol. Všeobecná trojročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v momente, keď je právo žalovateľné. Zákon určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve.

Všeobecná 3- ročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (pozri R 1/1998). V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy) na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. Podľa vyššie cit. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ. Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy alebo jeho súčastí, ktoré je v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie odporkyne ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka. Na dôvažok súd dodáva, že pre posúdenie, či ust. § 5b zákona č. 250/2007 z. z., účinné od 1. mája 2014, je možné aplikovať aj na konania začaté na súde pred jeho účinnosťou, je rozhodujúce, či konkrétne ustanovenie má (aj) procesný charakter. Hoci samotné premlčanie má nepochybne hmotnoprávny charakter, procesná povaha citovaného ustanovenia § 5b vyplýva z jeho samotného znenia. Na jeho základe sa súdu (ktorý je možné považovať za orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv) ukladá povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach, aj keď sa ho spotrebiteľ nedovolá, teda ide o konkrétny procesný postup súdu v konaní, čo nasvedčuje procesnoprávnemu charakteru ustanovenia. Keďže ide o procesné ustanovenie, v prípade absencie prechodného ustanovenia platí, že súd postupuje podľa právneho stavu, účinného v čase rozhodovania súdu. Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t. j. pred účinnosťou zákona. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd má za to, že premlčacia doba, na ktorú je súd povinný prihliadnuť ex offio, uplynula ešte pred podaním návrhu na začatie konania, preto súd rozhodol tak, že žalobu zamietol v celom rozsahu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., keď po procesnej stránke bola vo väčšom rozsahu úspešná žalovaná, v konaní jej však žiadne trovy nevznikli, ktoré by vyplývali zo súdneho spisu, ani si žiadne neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Navrhovateľ nesúhlasil s tým, že súd na daný prípad aplikoval § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť 01.05.2014. Poukázal na článok 1 ods. 1 Ústavy SR, nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/95 z 24.05.1995, PL. ÚS36/95 z 03.03.1996, ako aj na čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Aplikáciou § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa došlo k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1

ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa článku 46 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republike do 30.04.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada SR § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offo prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Prijatím § 5b ZoOS zákonodarca zašiel ešte ďalej a porušil tým Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami garantované právo prístupu k nestrannému súdu a narušil tiež zásadu rovnosti účastníkov konania a nestrannosti súdu. Priamym aplikovaním § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa súd porušil zásadu stanovenú v článku 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s Ústavou SR. Navrhovateľ si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom 14.03.2014, pričom predmetné ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa nadobudlo účinnosť až 01.05.2014. Ďalej poukázal na nesprávnu aplikáciu ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúci sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o absolútny obchodno-záväzkový vzťah. Poukázal tiež na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 M Cdo 9/2014 z 24.03.2015, 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011 a 6 M Cdo 4/2012 z 27.03.2013, ako aj na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co/132/2013 z 21.11.2013 a 15 Co/28/2013 z 30.10.2013 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9 Co 138/2013 z 20.02.2014 a tiež KS Žilina sp. zn. 9 Co 157/2013 zo dňa 12.09.2013 z ktorých vyplýva, že v danom prípade je potrebné aplikovať ustanovenia ObZ, pretože aj keď je úverová zmluva zmluvou spotrebiteľskou, všeobecná právna úprava má základ v Obchodnom zákonníku, podľa ktorého je potrebné posudzovať i otázku premlčania, pretože premlčacia doba v OZ nesmeruje na ochranu spotrebiteľa. Nárok navrhovateľa nemožno považovať za premlčaný. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu zmenil tak, že návrhu vyhovie, resp. aby ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Navrhovateľ v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nemal aplikovať pri posudzovaní premlčania žalovaného nároku ustanovenia OZ, podľa ktorých posúdil premlčaciu dobu v prejednávanej veci ako trojročnú, ale príslušné ustanovenia ObZ, pričom nárok by bol v takom prípade dôvodný (nebol by premlčaný) a tiež to, že súd nemal aplikovať § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý oprávňuje súdy aj bez návrhu skúmať otázku premlčania uplatneného nároku, pretože toto ustanovenie nemožno aplikovať na prípady, keď navrhovateľ nadobudol pohľadávku pred účinnosťou tohto ustanovenia zákona.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo v danej veci posúdiť, či súd prvého stupňa postupoval správne, keď návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu, že si nárok uplatnil po uplynutí premlčacej lehoty.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť 01.05.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 01.05.2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V preskúvanom prípade je (aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení ObZ a nie OZ) zrejmé, že ak by odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu OZ, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa totiž upravuje (procesný) postup orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorým je aj súd), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Táto norma neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ju zaviedla, musí platiť pravidlo jej okamžitej aplikovateľnosti. Ak platí, že ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim jej aplikácie, má súd prihliadať na premlčanie ex offo vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na uvedené, prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúvaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

Tieto právne závery potvrdil Krajský súd v Trnave už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 23Co/550/2014 z 21.09.2015, 23Co/775/2014 zo 07.12.2015, 23Co/28/2015 z 05.10.2015, 23Co/29/2015 z 05.10.2015, 23Co/51/2015 z 05.10.2015, 23Co/92/2015 z 05.10.2015, 23Co/155/2015 z 19.10.2015, 23Co/157/2015 z 19.10.2015).

Odvolací súd tiež poukazuje na rovnaké právne závery, ktoré zaujal Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutiach sp. zn. 3 MCdo 14/2014 z 21.04.2015, 8 MCdo 13/2014 z 21.05.2015 a 4 MCdo 17/2014 z 26.11.2015. Odvolací súd preto odkazuje aj na právne závery v cit. rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sú všeobecne dostupné, pričom ich ústavnú udržateľnosť potvrdil už aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 729/2015 zo 04.11.2015, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľky ako neopodstatnenú.

Pretože navrhovateľ v konaniach, v ktorých boli vydané cit. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a sťažovateľkou v konaní sp. zn. II. ÚS 729/2015 vedenom na Ústavnom súde SR bola tá istá obchodná spoločnosť, ktorá je navrhovateľom aj v prejednávanej veci, možno konštatovať, že tieto skutočnosti a právne závery sú navrhovateľovi dobre známe.

Trojročná objektívna premlčacia doba tak začala plynúť dňa 20. júna 2010 a uplynula najneskôr dňa 20. júna 2013. Keďže návrh žalobca podal na súd až dňa 30. apríla 2014, uplatnil nárok až po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej doby. Súd vzhľadom na uvedené žalobu v celom rozsahu zamietol.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnej odporkyni vzniklo podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila a ani jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.